

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 46950**Nom:** Discapacitat Sensorial Auditiva**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 2,5**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	TIC i Discapacitat	OPTATIVA

COORDINACIÓ

ROCA CAMPOS ESTHER

RESUM

La present assignatura aborda en les característiques diferencials que presenten aquelles persones amb deficiència auditiva i els serveis, programes, metodologies, materials que poden ajudar al seu ple desenvolupament humà. S'analitzen les característiques i implicacions de les diferents tipologies de deficiència auditiva. S'aprofundeix en els fonaments psicològics i pedagògics de la intervenció logopèdica. S'analitzen i valoren els diferents models i mètodes de comunicació i rehabilitació. Finalment, s'aprofundeix de manera específica en l'atenció de la deficiència auditiva en l'atenció primerenca i educació infantil.

ca i educació infantil.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2276 - Màster Universitari en Educació Especial

Aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'educació especial.

Col·laborar eficaçment amb equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i al desenvolupament col·lectiu.

Conèixer els fonaments anatomofisiològics relacionats de les capacitats de veure i sentir, així com comprendre l'heterogeneïtat dels diferents graus de discapacitat sensorial, visual i auditiva, i les seues característiques i implicacions psicoeducatives i socials que comporten.

Conèixer els principis ètics de l'actuació professional en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer i comprendre els procediments d'investigació, avaluació i intervenció en l'entorn escolar en infants amb necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer l'etiologia i les característiques físiques, cognitives i emocionals de diferents síndromes que cursen amb necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer les aportacions de les tecnologies d'ajuda, els programes d'autor i els sistemes de comunicació alternativa i/o augmentativa.

Conèixer les manifestacions dels diferents tipus de dificultats en l'autoregulació i l'aprenentatge en els àmbits social, personal i acadèmic.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de l'educació especial, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Dissenyar i aplicar procediments d'investigació en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu.

Saber prevenir l'aparició i/o la intensificació de les necessitats específiques de suport educatiu.

Tenir un compromís actiu amb la no-discriminació, la igualtat d'oportunitats i l'equitat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

- Què és la deficiència auditiva.
- Tipus de sordera.
- Graus i les seues implicacions.
- La deficiència auditiva en xifres.
- Dificultats i conseqüències de la sordera.

1. 1. La deficiència auditiva i les seues implicacions educatives

- Què és la deficiència auditiva.
- Tipus de sordera.
- Graus i les seues implicacions.- Claus de la intervenció.
- Mites sobre la deficiència auditiva.

2. 2. Fonaments de la Intervenció logopédica

- Desenvolupament cognitiu, llenguatge i deficiència auditiva.
- Llenguatge i representació mental.
- Lectura, fonologia i sordera.
- Fonaments lingüístics de la intervenció logopédica
- Requisits bàsics del desenvolupament verbal.

3. 3. Principals models i mètodes de comunicació i rehabilitació

- Models gestuals: Llengua de signes. Dactilografia.
- Models auditiu-orals: Comunicació bimodal. Labiolectura. Paraula Complementada. Metodologia Verbotonal. Model Oral Complementat.

4. 4. Atenció primerenca i infantil del deficient auditiu

- Detecció i diagnòstic primerencs.
- Intervenció primerenca.
- Intervenció en l'etapa infantil
- Consideracions pedagògiques de la intervenció logopédica.
- La família i el desenvolupament del xiquet amb dèficit auditiu.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	25,00
Total hores	25,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	23,00
Preparació de classes	0,00

Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	38,00

METODOLOGIA DOCENT

En funció del perfil acadèmic de l'alumnat i d'acord amb els principis i plantejaments de la de la Educació Inclusiva, referida a la deficiència auditiva, la metodologia d'aquesta matèria cerca que l'alumne realitze un aprenentatge actiu, individualitzat, participatiu i solidari, per la qual cosa combina:

- Lliçó Magistral participativa: Exposició de continguts per part del professor o dels alumnes, per a justificar, emmarcar i aclarir els diferents continguts temàtics.
- Cerca, anàlisi i estudi crític de fonts documentals, normatives, experiències, propostes teòriques, estudis, investigacions.
- Estudi personal i en grup relacionat amb les classes teòriques, pràctiques, sobre els continguts de la matèria.
- Disseny, elaboració i presentació escrita d'un programa d'intervenció logopègica i educativa.
- Revisió i orientació del treball individual i en grup.
- Participació en la dinàmica de la classe.
- Complementació amb tasques optatives d'aprofundiment, propostes pel propi alumnat.
d'aprofundiment, propostes pel propi alumnat.

AVALUACIÓ

CRITERIS:

- Coneixement i valoració de la deficiència auditiva i les seues implicacions psicològiques, educatives i socials.
- Aproximació als principals mètodes i sistemes de rehabilitació.

- Disseny de programes d'intervenció.

TÈCNIQUES:

- ¿ Elaboració d'assaig
- ¿ Avaluació per parells
- ¿ Pràctiques grupals i individuals
- ¿ Treballs d'anàlisi i investigació.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme a l'ordenament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar treballs d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació establerta en el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

r>

BIBLIOGRAFIA

- Torres, S. et al. (1999). Deficiencia auditiva. Guía para profesionales y padres. Málaga: Ediciones Aljibe.
- Torres, S. et al. (1995). Deficiencia auditiva. Aspectos psicoevolutivos y educativos. Málaga: Ediciones Aljibe.

- Torres, S. (coord.) (2001). Sistemas alternativos de comunicación. Manual de comunicación aumentativa y alternativa: sistemas y estrategias. Málaga: Ediciones Aljibe.
- FIAPAS (2004). Manual Básico de Formación especializada sobre discapacidad auditiva. Madrid: FIAPAS.
- Gajic, K., Morant, A. (2010). Sordera y comunicación. Málaga: Ediciones Aljibe.
- Torres, S. Ruiz, M.J. (1996). La Palabra Complementada. El Modelo oral Complementado: Introducción a la intervención cognitiva en logopedia. Madrid: CEPE. Vol. I.
- FIAPAS (2008). Interacciones comunicativas entre padres/madres e hijos/as con sordera. Madrid: MEC-Fundación ONCE.
- García, J.M., Pérez, J. (2001). El niño con déficit auditivo en el aula. Murcia: Diego Marín.
- Fernández, J.A., Villalba, A. (1996). Atención educativa de los alumnos con necesidades Educativas especiales derivadas de una deficiencia auditiva. Valencia: Conselleria de Cultura, educación y Ciencia.
- Monfort, M., Rojo, A. y Juárez, A. (1981). Programa elemental de comunicación bimodal. Madrid: CEPE.
- Aguilar, J. L., Alonso, M., Arriaza, J. C., Brea, M., Cairón M. I., Camacho, C. y Sánchez, J. J. (2008). Manual de atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo derivadas de discapacidad auditiva. Junta de Andalucía, Consejería de Educación. Recuperado de <http://www.juntadeandalucia.es/educacion/webportal/abaco-portlet/content/aca52fcb-f247-4c4b-88b6-690486023ca3>
- Borregón, S. (2016). Hipoacusia y sordera. Manual del conocimiento de la sordera y de la persona sorda a la intervención educativa. Madrid: CEPE
- FIAPAS (2007). Dossier divulgativo para familias con hijos con discapacidad auditiva. Información básica para el acceso temprano a la lengua oral. Madrid: FIAPAS
- FIAPAS (2011). Apoyo a la comunicación oral en el ámbito educativo. Orientaciones prácticas para la aplicación de recursos. Madrid: FIAPAS
- FIAPAS (2011). Sordera infantil. Del diagnóstico precoz a la inclusión educativa. Guía práctica

para el abordaje interdisciplinar. Madrid: FIAPAS.